

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul Mihail Tomița, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 mai 2020, în cauza penală, în privința lui

Capsamun Alexandr XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 09.10.2019 până la 12.12.2019;

Instanța de apel de la 31.01.2020 până la 19.05.2020;

Instanța de recurs de la 08.07.2020 până la 18.11.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 12 decembrie 2019 Alexandr Capsamun a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal și cu aplicarea art. 75, art. 78 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani și 3 luni, cu anularea dreptului de a conduce mijloacele de transport, cu executarea pedepsei conform art. 72 alin. (2) Cod penal în penitenciar de tip deschis. Iar, în conformitate cu prevederile art. 88 alin. (3) Cod penal, art. 395 alin. (1), pct. 4) Cod de procedură penală, s-a hotărât de a include inculpatului perioada aflării în arest preventiv de la 02.08.2019 până la 12.12.2019, cu calcularea o zi pentru o zi. La fel, a fost aleasă în privința inculpatului măsura de reprimare sub formă de arest preventiv până la intrarea sentinței în vigoare, fiind luat sub strajă din sala de judecată.

A fost respinsă cererea procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în valoare de 8 898 lei, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Alexandr Capsamun la data de 02 august 2019, aproximativ la ora 22:30, neavând experiența corespunzătoare ca conducător de auto, în lipsa posedării permisului de conducere a mijloacelor de transport de categoria (subcategoria) respectivă din care face parte autovehiculul, prin ce a încălcat prevederile art. 18 al Legii nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, deplasându-se în s. Dezghingea, str. Pobeda lângă

casa nr. 42 în direcția vestică, a ignorat și a încălcat prevederile punctul 14 lit. a), punctul 45 subpunctul 1), lit. a), b), d); punctul 46 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009, exprimată prin faptul că conducând mijlocul de transport - automobilul de marca „Ford Escord” XXXXX în stare de ebrietate cu grad avansat, concentrarea de alcool în aerul expirat - 1,07 mg/l, fapt confirmat prin rezultatele alcooltestului „Drager” de asemenea, cu o concentrație de alcool etilic în sânge - 2,01 mg/l, fapt confirmat prin actul de examinare a probei de sânge, punând în pericol traficul rutier, concomitent nu a ținut cont de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; nu a luat în calcul lipsa dexterității în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase precum și situația rutieră (conducerea automobilului pe timp de noapte), de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea modalității de conducere a vehiculului, în același timp nu a manifestat o deosebită prudență în asigurarea securității circulației la deplasarea pe lângă copii, ca urmare a încălcărilor comise a pierdut controlul volanului și trecând la marginea din stânga a drumului, a lovit copiii, care se jucau în acel loc, și anume pe XXXXX, în rezultatul căror acțiuni a survenit decesul lui XXXXX, care a primit trauma craniului - cerebral deschis pe stânga, echimoză în regiunea parietal-occipitală în partea stângă a scalpului, cu o rană pe fundalul acesteia, hemoragie în țesuturile moi ale capului în partea parietal-occipital din stânga, fractura alunecat - prestată a oculului occipital - parietal din stânga cu trecerea pe baza craniului cu deteriorarea meningelui tare cu zdrobirea substanței creierului, contuzie cerebrală, hematom epidurală și subdurală în regiunea cefei din stânga, hemoragii subarahnoidale în ambele emisfere ale creierului, cu trecerea în regiunea creierului mic mai mult în stânga, prezența sângelui în ventriculele creierului, hemoragii în partea tulpinii creierului. Existând legătură causală între vătămările primite în regiunea capului și anume trauma craniu-cerebrală deschisă și survenirea decesului. De asemenea, în rezultatul lovirii lui XXXXX i-a fost cauzate leziuni corporale în formă de rană pe obrazul drept, pe suprafața părții din spate a umărului drept, excoriații în regiunea obrazului drept, pe partea din spate a umărului drept și în regiunea încheieturii cotului drept. Toate leziunile corporale indicate au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent sau prin lovitura (posibil de partea proeminentă a automobilului), de asemenea puteau fi provocate și prin accidentul rutier, care pot fi apreciate ca vătămare gravă a sănătății.

De asemenea, în rezultatul lovirii lui XXXXX i-a fost cauzate vătămări corporale în formă de fractură transversală închisă a osului ale umărului drept cu deplasarea fragmentelor care s-au soldat cu dereglarea de durată lungă a sănătății, calificate drept leziuni corporale de gravitate medie.

Totodată, în rezultatul loviturii lui XXXXX, ultimului i-au fost cauzate vătămări corporale în formă de răni, excoriații pe gât, apreciate drept vătămări ușoare ale sănătății.

La fel, lui XXXXX i-au fost cauzate leziuni corporale în formă de, excoriații în regiunea capului, membrilor spatelui, fiind apreciate ca leziuni neînsemnate ale sănătății.

Lui Ivan Arnăut i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de excoriații în regiunea capului, apreciate ca fiind mai puțin grave pentru sănătate.

Acțiuni, care au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, conform indicilor calificativi: *încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport în stare de ebrietate, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul care a contestat sentința instanței de fond în partea respingerii cererii privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Procurorul și-a întemeiat alegațiile pe faptul că, instanța corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept și a calificat acțiunile infracționale ale inculpatului în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, însă eronat a considerat neîntemeiată cererea privind încasarea cheltuielilor de judecată așa cum, acestea au fost suportate pe prezenta cauză penală, au fost efectuate rapoarte de expertiză și în baza art. 227, art. 229 Cod de procedură penală, acestea urmează a fi încasate de la inculpat în beneficiul statului.

3.1. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel avocatul Mihail Cociu în numele lui Alexandr Capsamun prin care a solicitat casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 2 ani și 8 luni și în baza art. 90 Cod penal să fie suspendată condiționat pedeapsa, cu stabilirea perioadei de probațiune de 3 ani.

Cererea de apel fiind motivată, prin faptul că la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a dat eficiență prevederilor art. 61, 75-78 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, avocatul a indicat că instanța de fond eronat a aplicat inculpatului pedeapsa complementară - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, or, nu poți priva persoana de ceva ce nu deține.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 mai 2020, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a conchis că din cererile de apel se atestă că recurenții nu contestă circumstanțele de fapt constatate de instanța de fond și nici calificarea faptelor imputate lui Alexandr Capsamun.

Astfel, avocatul susține dezacordul cu stabilirea pedepsei inculpatului, considerând-o prea aspră, în acest sens, Colegiul penal a menționat că, prima instanță stabilindu-i pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani și 3 luni, cu anularea dreptului de a conduce mijloacele de transport, a ținut cont și de faptul că instanța de judecată stabilește pedeapsa echitabilă în conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect pus accent și pe gravitatea faptei comise, inclusiv că în urma acțiunilor inculpatului un copil a fost lipsit de viață, iar celorlalți copii le-au fost cauzate leziuni corporale, la fel, s-a ținut cont și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Toate acestea denotă că, instanța de fond i-a stabilit pedeapsa în raport cu faptele comise, punându-se accent în acest sens și pe condițiile viață a inculpatului și pe personalitatea acestuia, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, inclusiv de faptul că inculpatul a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate și fără permis de conducere.

Așadar, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a reținut că instanța de judecată a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, art. 75-78 Cod penal, deci, a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de circumstanțele în care a fost comisă fapta, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, punând accent și pe personalitatea inculpatului, cât și pe faptul că inculpatul a recunoscut vina și că, se căiește sincer de cele comise.

La fel, instanța de fond a pus accent pe faptul că infracțiunea incriminată inculpatului face parte din categoria infracțiunilor grave, că a comis fapta în stare de ebrietate, neavând permis de conducere, în rezultat lipsind de viață un copil, toate acestea denotă faptul că acestuia nu îi pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță întemeiat a concluzionat că este posibil și necesar de a aplica în privința inculpatului doar pedeapsa sub formă de închisoare, corectarea și reeducarea acestuia fiind posibil numai în condițiile izolării

lui de societate, cu executarea pedepsei în conformitate cu art. 72 Cod penal, într-un penitenciar de tip semiînchis.

Cu referire la argumentul părții apărării precum că, instanța de fond eronat a aplicat inculpatului pedeapsa complementară - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, deoarece nu poți lipsi persoana de ceva ce aceasta nu deține, instanța de apel l-a respins ca fiind neîntemeiat, or, pedeapsa complementară menționată este una obligatorie, și această pedeapsă nu tinde doar spre privarea de un drept existent, dar și se extinde și pentru viitor ca persoana să fie privată de posibilitatea de a obține permis de conducere.

Referitor la apelul declarat de către procuror, instanța de apel a menționat că, în speță, procurorul solicită încasarea sumei de 8 898 lei, care ar fi achitată pentru efectuarea expertizelor, însă acuzatorul de stat în instanța de apel nu a putut răspunde cum a fost achitată suma dată, de către cine anume, deci nu a fost confirmat că aceste cheltuieli ar fi fost suportate de cineva, dar solicită încasarea sumei date în beneficiul statului. Deci, nefiind prezentate acte contabile, care ar demonstra suportarea cheltuielilor judiciare invocate, just a conchis prima instanță că cererea acuzatorului cu privire la încasarea sumei de 8 898 lei, este neîntemeiată.

Cele menționați supra în ansamblu denotă faptul că, urmează a fi respins ca neîntemeiat argumentul din apelul procurorului privind necesitatea încasării sumei în mărime de 8 898 lei, or, nu a fost demonstrat faptul suportării acestor cheltuieli, nu pot fi solicitate și nu pot fi puse pe seama inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceiași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea celor solicitate, procurorul susține că instanța de apel eronat a respins cerința acuzării de a încasa de la inculpat suma de 8 898 lei, ce constituie cheltuieli efectuate la etapa urmăririi penale și care ulterior trebuie încasate de la inculpat în beneficiul statului, or practica judiciară uniformă confirmă acest fapt.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei, motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea nu coroborează cu materialele cauzei și sunt invocate neîntemeiat de titular, reieșind din raționamentele ce urmează.

Autorul recursului consideră că, instanța de apel eronat a respins solicitarea acuzării de a dispune încasarea de la inculpatul Alexandr Capsamun în bugetul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 8 898 lei, cheltuieli suportate în urma efectuării expertizelor.

Astfel, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea chestiunii legate de cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, respectivele cheltuieli urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

De asemenea, Colegiul penal ține să remarce că, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2), instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata

cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

În această ordine de idei, instanța de recurs ordinar susține poziția instanței de apel care corect a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în bugetul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 8 898 lei, cheltuieli suportate în urma efectuării expertizelor, or, la materialele cauzei procurorul nu a anexat probe ce confirmă aceste cheltuieli.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către recurent că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul Mihail Tomița, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 mai 2020, în cauza penală în privința *Capsamun Alexandr XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **17 decembrie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan